

מיתקן חשמל ציבורי בבניין רב-קומות

הזנת גופי תאורה במיתקן חשמל ציבורי בבניין רב-קומות

? תקנת המשנה 21(ג) בתקנות החשמל (מיתקן חשמלי ציבורי בבניין רב-קומות) מתייחסת להתקנת כבלים ומוליכים בדרך מילוט בתעלות ובתקרות ביניים העשויות פח פלדה.

האם התקנת כבלים בדרך מילוט בחלל שבין תקרה קונסטרוקטיבית לתקרה מונמכת העשויה מפח פלדה שאינו מחורר יכולה להתבצע באמצעות סולם כבלים סטנדרטי?

כמו כן, לא ברור אופן התקנת כבלים במגדלי מגורים רבי-קומות בהם אנו נדרשים להעביר כבלים במבואות (לובי), המשמשות כחלק מדרך המילוט, להזנת גופי תאורה, לרבות קווי הזנה מהמונים הקומתיים לכל אחת מדירות המגורים כאשר התקרה המונמכת אינה עשויה מפח פלדה.

תקנה 13 בתקנות החשמל (מיתקן חשמלי ציבורי בבניין רב-קומות), המתייחסת למיתקן החירום, קובעת שתאורת החירום תוזן מלוח חירום.

מדוע יש צורך להזין גופי תאורה עם יחידות מצבר ומטען עצמאיות מלוח חירום? לדעתי, אין בכך היגיון לאור העובדה שקווי ההזנה הם כבלים שאינם עמידים, ובשעת שריפה יכולים קווים אלו להישרף.

כמו כן ברצוני להעלות את הקושי הקיים בהדלקה אחת משותפת של גופי תאורה המותקנים במבואות ציבוריות, בהן מותקנים גופי תאורה הכוללים יחידות חירום אשר מוזנים מלוח חירום ביחד עם גופי תאורה המוזנים משדה "רגיל".

מה קורה כאשר משתמשים בגופי תאורה חד-תכליתיים אשר נדלקים רק בהעדר אספקת חשמל? במקרה זה, אם גופי התאורה הללו יחבורו ללוח החירום, הרי שבשעת שריפה הם לא יידלקו.

בתקנות החשמל (מיתקן חשמלי ציבורי בבניין רב-קומות) אין הגדרה של תאורת חירום, לכן לא ברור לי מדוע גופי תאורה הכוללים יחידות מצבר ומטען עצמאיות נכללות בהגדרת תאורת חירום אשר צריכה להיות מוזנת מלוח חירום.

בתקנת משנה 13(ד) בתקנות החשמל (מיתקן חשמלי ציבורי בבניין רב-קומות) נקבע:

"לוח חירום יהיה עשוי פח פלדה או חומר בידוד קשיח".

האם דרישה זו חלה גם על לוח חירום משנה קטן המיועד לזינת גופי תאורה בלבד?

! תשובת הוועדה

בתשובה קודמת של ועדת הפירושים פורטו החלופות השונות להתקנת מובל בדרך מילוט, בין התקרה הקונסטרוקטיבית לבין תקרת ביניים. החלופות הללו מבוססות על הנדרש בתקנה 12 בתקנות החשמל (מיתקן חשמלי ציבורי בבניין רב-קומות). החלופות להתקנה כאמור הן:

המשך בגב הדף

1. כיסוי בשכבת טיח בעובי 15 מ"מ לפחות.
2. תקרה הביניים תהיה עמידת אש למשך 90 דקות לפחות.
3. ניתן להתקין כבלים או מוליכים בתעלות מפח פלדה הכוללות כיסוי מפח פלדה, או בצנרת פלדה.
4. ניתן להתקין בהתקנה גלויה כבל עמיד אש למשך 30 דקות לפחות כנדרש בתקן הגרמני DIN 4102/12, רק אם הוא משרת את דרך המילוט בלבד.

לאור האמור לעיל, מותר להתקין כבלים בסולם בדרך מילוט בחלל שבין תקרת ביניים מפח פלדה שאינה מחוררת לבין התקרה הקונסטרוקטיבית. לגבי התקנת כבלים בשטחים ציבוריים ומבואות למיניהן נבקש להזכיר, שבפסיקה קודמת של ועדת הפירושים נקבע כי הגדרת איזור כלשהו כדרך מילוט היא בסמכותם של רשות הכיבוי או יועץ הבטיחות. משהוגדר שטח ציבורי או מבואה כדרך מילוט, יש לנהוג בה כפי שנדרש בתקנה 12 ובהתאם למפורט לעיל.

בתקנה 13 נקבע שמיתקן חירום כולל תאורת החירום יזון מלוח חירום, ובתקנת משנה 17(1) נקבע במפורש:

"תאורת חירום באזורים הציבוריים של בניין רב-קומות תזון מלוח חירום".

מעבר לכך שיש לפעול בהתאם לנדרש בתקנות החשמל, לדרישה זו יש גם לא מעט צידוקים ענייניים:

1. תפקיד תאורת החירום הוא לפעול גם בעת הפסקת חשמל, לא רק בעת שריפה. בעת הפסקת חשמל החיים נמשכים כסדרם, ואילו ההפסקה יכולה להימשך מעל 30 דקות;
2. אם בעת פרוץ שריפה המצברים אינם טעונים במלואם, החיבור ללוח החירום מאפשר את פעולת תאורת החירום למשך הזמן הדרוש;
3. בעת פרוץ השריפה לא נשרפים כל הכבלים בבניין, המזינים את תאורת החירום, באופן מיידי ובעת ובעונה אחת.

שאלתך לגבי גופי תאורה חד-תכליתיים אינה ברורה. בתקנות החשמל אכן לא קיימת הגדרה של תאורת חירום. יחד עם זאת, את ההגדרה של תאורת חירום ניתן למצוא בתקנות התכנון והבנייה וכן בת" 20 חלק 2.22.

כל לוח חירום או לוח חירום משנה צריך לעמוד בנדרש בתקנת משנה 13(ד), בה נקבע:

"לוח החירום יהיה עשוי פח פלדה או חומר בידוד קשיח, בעל דרגת התלקחות BH1 לפחות".

דרישה זו חלה גם על לוח חירום או לוח חירום משנה קטנים.